

KÜLTÜREL YÖNELİMLERDEN KENDİNİ AYARLAMA VE OTANTİKLİĞE: BENLİK BİLİNÇLİLİĞİNİN ARACI ROLÜ*

FROM CULTURAL ORIENTATIONS TO SELF-MONITORING AND AUTHENTICITY: THE MEDIATING ROLE OF SELF-CONSCIOUSNESS

Pınar ELMAS

Dr. Öğr. Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Sosyal Psikoloji Ana Bilim Dalı, pinar.elmas@adu.edu.tr.

Ayda BÜYÜKŞAHİN SUNAL

Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Sosyal Psikoloji Ana Bilim Dalı, bsahin@humanity.ankara.edu.tr

Makale Bilgisi

Türü: Araştırma makalesi

Gönderildiği tarih: 15 Mart 2024

Kabul edildiği tarih: 1 Mayıs 2024

Yayınlanma tarihi: 25 Haziran 2024

Article Info

Type: Research article

Date submitted: 15 March 2024

Date accepted: 1 May 2024

Date published: 25 June 2024

Anahtar Sözcükler

Kültürel Yönelimler; Bireycilik;

Toplulukçuluk; Kendini Ayarlama;

Otantiklik; Benlik Bilinçliliği

Keywords

Cultural Orientations; Individualism;

Collectivism; Self-Monitoring;

Authenticity; Self-Consciousness

DOI

10.33171/dtcfjournal.2024.64.1.13

Öz

Bu çalışmanın amacı, kültürel yönelimlerin (bireycilik ve toplulukçuluk) kendini ayarlama (korumacı ve kazanıcı kendini ayarlama) ve otantiklik (otantiklik ve ilişkisel otantiklik) ile ilişkisini incelemek ve bu ilişkide benlik bilinçliliğinin (özel benlik bilinçliliği ve aleni benlik bilinçliliği) aracı rolünü test etmektir. Ayrıca, çalışmada Kendini Ayarlama Ölçeği'nin iki faktörlü bir yapıda olup olmadığı merak konusu olmuş ve farklı bir örnekleme psikometrik bir inceleme yapılmıştır. Ölçeğin beklendiği gibi iki faktörlü bir yapıda olduğu ve kabul edilebilir düzeyde geçerli ve güvenilir olduğu görülmüştür. Ardından, ana çalışma için 425 (%66)'i kadın ve 218 (%34)'i erkek olmak üzere 643 üniversite öğrencisine ulaşılmıştır. Kişisel Bilgi Formu, Kısa Bireycilik Toplulukçuluk Ölçeği, Kendini Ayarlama Ölçeği, Otantiklik Ölçeği ve Benlik Bilinçliliği Ölçeği veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Sonuçlar, özel benlik bilinçliliğinin bireycilik ile otantiklik arasındaki ilişkide ve toplulukçuluk ve ilişkisel otantiklik arasındaki ilişkide aracı rolde olduğunu göstermiştir. Ayrıca, aleni benlik bilinçliliğinin toplulukçuluk ile korumacı kendini ayarlama, kazanıcı kendini ayarlama ve otantiklik arasındaki ilişkilerde aracı rol üstlendiği görülmüştür. Çalışma bulguları, sosyal koşullara göre davranışlarını ayarlayan kişilerin, gerçek benlikleriyle uyumlu bir yaşam sürmede zorlanabilecekleri sonucunu düşündürmektedir. Bu da otantikliğin önemine işaret etmektedir. Ayrıca, özel benlik bilinçliliğinin kişiyi otantikliğe yakınlığı, aleni benlik bilinçliliğinin ise otantiklikten alıkoyma ve korumacı kendini ayarlama yönelttiği görülmüştür. Bu bulgu da bireyin kendine özgü yanlarının bilincinde olmasının önemini ortaya çıkarmaktadır. Şöyle ki, sürekli başkaları tarafından izlendiği ve bu doğrultuda değerlendirmeye tabi tutulduğunu düşünmek, kişinin kendisini ortaya koyabilmesini engelleyelebilmektedir. Çalışmanın sınırlılığı ise katılımcı grubunun üniversite öğrencilerinden oluşmasıdır. Verilerin genellenebilirliği için aynı modelin yetişkin örneklemleri ile de test edilmesi önerilebilir.

Abstract

The purpose of this study is to examine the relationship between cultural orientations (individualism and collectivism) and self-monitoring (protective and acquisitive self-monitoring) and authenticity (authenticity and relational authenticity) and to test the mediating role of self-consciousness (private self-consciousness and public self-consciousness) in this relationship. In addition, it was a matter of curiosity whether the Self-Monitoring Scale had a two-factor structure and a psychometric examination was conducted in a different sample. As expected, the scale was found to have a two-factor structure and to be valid and reliable at an acceptable level. Then, 643 university students, 425 (66%) female and 218 (34%) male, were reached for the main study. Personal Information Form, Brief Individualism Collectivism Scale, Self-Monitoring Scale, Authenticity Scale and Self-Consciousness Scale were used as data collection tools. The results showed that private self-consciousness mediated the relationship between individualism and authenticity and the relationship between collectivism and relational authenticity. In addition, public self-consciousness was found to mediate the relationships between collectivism and protective self-monitoring, acquisitive self-monitoring, and authenticity. According to the findings of the study, it is concluded that people who adjust their behaviours according to social conditions may have difficulty in living a life in harmony with their true selves. This points to the importance of authenticity. In addition, private self-consciousness brings the individual closer to authenticity, whereas public self-consciousness prevents the individual from authenticity and leads to protective self-monitoring. This finding reveals the importance of being aware of one's unique aspects. That is to say, thinking that one is constantly being watched by others and being evaluated accordingly may prevent one from revealing oneself. The limitation of the study is that the participant group consists of university students. For the generalisability of the data, it may be recommended to test the same model with an adult sample.

* Bu makale, Prof. Dr. Ayda BÜYÜKŞAHİN SUNAL danışmanlığında yürütülen doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

Giriş

Sosyal bir dünyada yaşamını sürdüren birey için diğer insanların varlığı önemli bir role sahiptir. Bu nedenledir ki, diğer insanların birey üzerindeki etkileri uzun yıllardır inceleme konusu olmuştur. James (1890) 'Psikolojinin İlkeleri (*Principles of Psychology*)' adlı kitabında, diğerlerinin etkisinde olan bireyin tek bir benliğe sahip olmadığını ileri sürmüştür. Buna göre, benlik özel benlik (*private self*) ve aleni benlik (*public self*) olmak üzere iki farklı yapıda ele alınmalıdır. Özel benlik, bireyin kendine özgü değerleri, kişilik özellikleri ve tutumları ile aleni benlik ise kişinin başkalarının açık bir biçimde görülen ve değerlendirilen yanları ile ilişkilendirilir. Benliğe ilişkin böyle bir ele alış şekli, birçok benlik kuramının temelini oluşturmaktadır. Örneğin, bu kuramlarından biri olan Kendini Ayarlama Kuramı (*Self-monitoring Theory*) bireylerin aleni benliklerini yönetme ve kendilerini başka insanlara daha olumlu gösterme motivasyonu ile hareket ettiklerini ileri sürmektedir (Snyder, 1974). Buna göre, kimi insanlar sosyal durumlarda diğerleri tarafından görülen ve bilinen aleni benliklerinin bilincinde olup koşullara göre davranışlarını düzenlerken (kendini ayarlama), kimileri ise bağlamdan bağımsız biçimde kendi tutumları ve değerleri doğrultusunda davranma (otantiklik) eğilimindedir. Peki, kendini ayarlama ya da otantiklik eğilimindeki bu bireysel farklılıkların yordayıcıları neler olabilir? Bu soru, bu çalışmanın çıkış noktası olmuştur. Kişilerin benliklerinin özel mi yoksa aleni yönüne mi odaklanacaklarını yordayan öncüllerden birinin kültürel yönelimler olduğunu gösteren bazı çalışmalar mevcuttur (Delvecchio, Mabilia, Miconi, Chirico ve Li, 2015; Laudani, Giovanni, Cascio, Pace ve Cacioppo, 2014). Bu doğrultuda gerçekleştirilen kimi çalışmalar (Markus ve Kitayama, 1991; Oyserman, 1993) kendi-odaklı ve özerk olmanın benimsendiği bireycilik yöneliminde benliğin özel yanlarının, toplulukçuluk yöneliminde ise diğeri-odaklı ve karşılıklı bağımlı olma gibi benliğin aleni yanlarının daha ön planda olduğunu göstermiştir. Bu bulgulardan hareketle çalışmanın amacı, bireycilik ve toplulukçuluğun kendini ayarlama ve otantiklik ile ilişkisini incelemek ve bu ilişkide özel ve aleni benliğe dair bilinçliliğin oynadığı rolü araştırmaktır.

Kendini Ayarlama

İnsanlar, genellikle diğerleri üzerinde olumlu izlenimler (örn., beğenilmek, onaylanmak ve ödüllendirilmek) oluşturmak isterler. Bundan ötürü, diğerlerinin onları nasıl değerlendirdikleri ve algıladıklarıyla yoğun biçimde meşguldürler. Beğenilme ya da ödüllendirilme isteğiyle benliklerini sunan kişiler, başka insanların onlara ilişkin düşüncelerini yönetmek ve etkilemek için hediye alma, övgüde

bulunma, kendini sevdirmeye gibi çeşitli yollara başvururlar. Bu durum, benlik sunumu (*self-presentation*) şeklinde isimlendirilmektedir (Leary, 1995). Benlik sunumu kavramının öncülerinin James (1890), Cooley (1902) ve Mead (1934) olmasının yanı sıra kavramı ilk kullanan Goffman (1959) olmuştur. Goffman, diğer insanlarla kurulan iletişimler aracılığıyla benliğin inşa edildiğini öne sürmüştür ve gündelik yaşamı bir tiyatro sahnesine benzetmiştir. Buna göre, gündelik yaşam içerisinde bireyler tıpkı tiyatro oyuncularını gibi davranarak seyircilere yani diğerlerine farklı benlikler sergilerler. Nitekim, bazı insanlar benlik sunumu stratejilerini sürekli kullanmakta ve bu durum kişisel bir eğilim haline gelebilmektedir. Bu gözlemden hareketle, Snyder (1974) kendini ayarlama kavramına dikkat çekmiş ve kavramı 'kişilerin aleni benliklerini sosyal durumlara uyum sağlamak için kontrol etme eğilimi' şeklinde tanımlamıştır. Kendini Ayarlama Kuramı'na göre, kendini ayarlayanlar benlik sunumlarının sosyal olarak uygunluğunu kontrol eder ve davranışlarını muhataplarının davranışlarıyla kıyaslayarak içinde buldukları koşula uygun bilgiler elde etmeye çalışırlar. Diğer yandan, bu kişiler duygularını daha yoğun ya da farklı yaşıyor gibi iletebilir ve uygun olmayan duygusal durumlarını ortama uyacak şekilde saklayabilirler (Gangestad ve Snyder, 1991; Snyder, 1987). Bu davranışları sık sık kullanma eğiliminde olan kişiler '*yüksek kendini ayarlayanlar*', daha az kullananlar ise '*düşük kendini ayarlayanlar*' şeklinde adlandırılmıştır (Snyder, 1974).

Bazı yazarlarsa tek boyutlu bir yapı olarak ele alınan kendini ayarlama (yüksek ve düşük) eğiliminin iki farklı motivasyonla harekete geçtiğini vurgulamıştır (Örn., Laux ve Renner, 2002; Wilmot, 2015; Wilmot, DeYoung, Stillwell ve Kosinski, 2016). Bunlar, diğerlerinin üzerinde olumsuz izlenim bırakmaktan ve dışlanmaktan kaçınmaya işaret eden 'Korumacı Kendini Ayarlama (*Protective Self-monitoring*)' ve sosyal onay için aktif bir çaba göstermeye işaret eden 'Kazanıcı Kendini Ayarlama (*Acquisitive Self-monitoring*)'dir. Korumacı kendini ayarlama (KoKA) eğilimindeki bireyler, sosyal ortamlarda daha duyarlı olma (Funlestad ve Snyder, 2010), eleştirilerden kaçınmak için ön planda olmayı istememe ve konuşmalarını gerektiren durumlarda olabildiğince az şey söylemeyi tercih etme (Arkin, 1981) ve reddedilmeye karşı kendilerini koruma (Gabrenya ve Arkin, 1980; Johnson, 1984) eğilimindedirler. Kazanıcı kendini ayarlama (KaKA) eğilimindeki bireyler ise başkalarının ilgisini, hayranlığını elde etmek için kendilerini daha zeki ve daha değerli kişiler olarak göstermeye (Jones, 1990; Lennox ve Wolfe, 1984; Pillow, Hale, Crabtree ve Hinojosa, 2017) ve davranışlarını kolay şekilde ortama uygun hale getirmeye (Renner, Laux, Schütz ve Tedeschi, 2004) yatkındırlar.

Otantiklik

Otantiklik kavramının kökeni Yunan felsefesindeki 'kendini bil' öğretisine kadar uzanır. Kavram, eylemlerin değerler, istekler ve duygular ile tutarlı olması (Harter, 2002), yaşamını gerçek benliğe uygun şekilde sürdürme (Wood, Linley, Maltby, Baliasis ve Joseph, 2008) ve sosyal roller arasında tutarlı olma (Burks, 2009) gibi farklı şekillerde tanımlanmıştır. Ayrıca, otantiklik bireysel davranış ve eğilimleri ifade etmenin yanı sıra kişilerarası ilişkilerde de yer bulmaktadır (Baker, Tou, Bryan ve Knee, 2017; Tou, Baker, Hadden ve Lin, 2015; Wang, 2015). Örneğin, Wang (2016) gerçek benlik ile ilişkisel benliğin uyumlu olmasıyla, Martens (2005) ise kişinin başkalarının gerçek benliğini kabul etmesiyle otantikliğin gerçekleşebileceğini öne sürmüşlerdir. Diğer yandan, kendilerini açıkça ve net biçimde ortaya koyamayan kişilerin sosyal olarak reddedilme olasılıklarına karşı endişelendikleri (DePaulo ve Kashy, 1998; Gan ve Chen, 2017; Leary, 2003; Lopez ve Rice, 2006) ve sosyal etkiye duyarlı oldukları (Schmid, 2001) bildirilmiştir. Otantik kişilerin ayrıca özerklik, yeterlilik ve ilişkili olma niteliklerini daha fazla gösterdikleri görülmektedir (Thomaes, Sedikides ve Reijntjes, 2017).

Otantiklik ile kendini ayarlama ilişkisini inceleyen çalışmalar, otantik kişilerin kendini ayarlama eğilimlerinin düşük olduğunu göstermektedir (Miller ve Cardy, 2000; Pillow vd., 2017; Pinto, Maltby ve Wood 2011; Wood vd., 2008). Öyle ki, bu kişiler kendine hizmet eden yanlılıklar ve pozitif yanılısamlar gibi benlik sunumu stratejilerine daha az sahip olup (Kraus, Chen ve Keltner, 2011; Pinto vd., 2011; Wood vd., 2008) gerçek benlikleri ve davranışları arasında tutarlı olma (Gohar, Leary ve Costanzo, 2016) eğilimindedirler. Diğer bazı çalışmalarda da KoKA eğilimindeki bireylerin gerçek benlikleri ile aralarında mesafe olduğu ve otantik kişiler olarak değerlendirilmedikleri (Pillow vd., 2017; Renner vd., 2004), KaKA eğiliminde olanların ise otantiklik eğilimlerinin daha yüksek olduğu ileri sürülmüştür (Renner vd., 2004). Diğer yandan, Pillow ve diğerleri (2017) KaKA ile otantiklik arasında bir ilişki görülmediğini ortaya koymuştur. Tüm bu bulgulardan hareketle, bu çalışmada KoKA eğilimi arttıkça otantikliğin azalması beklenmektedir (Hipotez 1).

Kültürel Yönelimler

Benliği inşa etme sürecinde önemli bir yeri olan sosyokültürel bağlam kişinin kendini ve diğerlerini nasıl değerlendireceği ile oldukça bağlantılıdır (Kashima, 2000; Markus ve Kitayama, 1991; Oyserman, 1993). Kültürel yapıların psikolojik olgular üzerindeki etkileri genellikle bireycilik ve toplulukçuluk ekseninde değerlendirilmektedir. Bireycilik, bireyler arasındaki bağların gevşek olduğu ve

bireylerin sıklıkla kendilerini merkeze aldıkları, toplulukçuluk ise insanların birbirlerine ve ailelerine daha güçlü bağlarla bağlı oldukları kültürel yönelimleri ifade eder (Hofstede, 1980). Kültürel yönelimler, diğer insanların varlığında bireylerin ne türde davranma eğiliminde olacaklarını belirleyebilmektedir. Örneğin, bir çalışmada toplulukçu kültürlerde yaşayan bireylerin davranışlarının bağlamdan etkilendiği ve kendini ayarlama eğilimlerinin daha fazla görüldüğü belirtilmiştir (Markus, Mullally ve Kitayama, 1997). Başka çalışmalar da toplulukçuların bireycilik yönelimi olanlara kıyasla daha fazla kendini ayarlamaya yatkın olduklarını göstermektedir (Church vd., 2006; Delvecchio vd., 2015). Kültürlerarası bir çalışmada, Amerikalı katılımcıların KaKA eğilimleri, Koreli ve Japon katılımcıların ise KoKA eğilimlerinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Gudykunst, Yang ve Nishida, 1987). Başka bir araştırmada ise İngiliz katılımcıların KaKA, Çinli katılımcıların ise KoKA seviyeleri daha yüksek bulunmuştur (Gudykunst, Gao ve Franklyn-Stokes, 1996). Hofstede ve McCrae'ın (2004) çalışmasında ise bireycilik yönelimi yüksek olan bireylerin KaKA eğilimlerinin de yüksek olduğu bulunmuş; ancak toplulukçuluk yönelimi ile KoKA arasında bir ilişki görülmemiştir. Mevcut çalışmada, bireycilik yönelimi ile KaKA (Hipotez 3), toplulukçuluk yönelimi ile KoKA (Hipotez 5) arasında pozitif yönde ilişkiler beklenmektedir.

Daha önceleri, otantikliğin kültürel normlardan bağımsız biçimde deneyimlenebileceği ileri sürülürken (Taylor ve Brown, 1988) yakın zamanda, kültürel normlarla eşleşme gösteren özellikler sergileyen bireylerin daha yüksek otantiklik seviyelerine sahip olacakları vurgulanmaktadır (Fulmer vd., 2011; Markus ve Kitayama, 2010; Sherman, Nave ve Funder, 2012). Bu da otantikliğin kültür bağlamında ele alınmasını mümkün kılmaktadır. Örneğin, bazı çalışmalarda otantikliğin en çok bireyci kültürlerde önemli bir ihtiyaç olarak değerlendirildiği ve toplulukçu yönelimi olan bireylerin sosyal dünyalarından bağımsız olarak ele alınmadığı görülmektedir (Markus ve Kitayama, 1991; Triandis, 1989). Benzer biçimde, toplulukçu yönelimdeki bireylerin otantikliği deneyimlemekten ziyade başkalarının beklentileri doğrultusunda davranma eğiliminde olduklarını gösteren başka araştırmalar da vardır (Heine, Lehman, Markus ve Kitayama, 1999; Suh, 2002; Triandis, 1989). Ayrıca, kültürlerarası bir çalışmada, İngiliz ve Amerikalı katılımcıların otantiklik eğilimleri Rus katılımcılarla kıyaslanmış ve Rusların otantiklik puanları daha yüksek bulunmuştur (Robinson, Lopez, Ramos ve Nartova-Bochaver, 2012). Diğer bir araştırma da Amerikalıların otantiklik düzeylerinin Hintli, Çinli ve Singapurlulara kıyasla daha yüksek olduğunu göstermiştir (Slabu, Lenton, Sedikides ve Bruder, 2014). Otantikliğin bireyci kültürel yapı içerisinde şekil aldığını

öne süren araştırmalara ek olarak, kavramın toplulukçu kültürel örüntü için de geçerli ve önemli bir olgu olduğu kabul görmektedir (Aydoğan, Özbay ve Büyüköztürk, 2017; İmamoğlu, Günaydın ve Selçuk, 2011). Bu bağlamda, otantiklik eğiliminin bireyci kültürlerde olduğu kadar toplulukçu kültürlerde de temel bir ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, otantiklik deneyimi toplulukçuluk yönelimi olan bireylerde daha ziyade ilişkiler bağlamında görülmektedir. Örneğin, kişilerin başkalarıyla etkileşim içinde olduğunda ve kabul edildiğinde daha otantik hissettikleri (Leary, 2003) ve dolayısıyla ilişkisel benlik ile otantiklik arasında pozitif bir ilişki olduğu (Cross, Gore ve Morris, 2003) görülmektedir. Bu çalışmada, bireycilik yönelimi ile otantiklik (Hipotez 2), toplulukçuluk yönelimi ile ilişkisel otantiklik arasında (Hipotez 4) pozitif yönde ilişkiler olması beklenmektedir.

Benlik Bilinçliliği

Bazı insanlar kendi kişilik özellikleri, değerleri, duygu durumları gibi konularda dikkatlerini kendi özel yanlarına yöneltirken bazıları ise görünüm, giyim, davranış stili gibi diğerleri tarafından görülebilecek aleni yanlarına odaklanırlar. Bu gibi farkındalık durumlarını açıklamak amacıyla Fenigstein, Scheier ve Buss (1975) Benlik Bilinçliliği Kuramı'nı (*Self-consciousness Theory*) geliştirmişlerdir. Kavram, üç ögeden oluşmaktadır. Bunlardan *özel benlik bilinçliliği* (Özel BB) bireylerin tutumları, duyguları ve kişisel özellikleri gibi yanlarının bilincinde olmalarıyla, *aleni benlik bilinçliliği* (Aleni BB) bireylerin kendilerini sosyal bir obje olarak ele almaları ve başkalarının erişilebilen özelliklerinin bilincinde olmalarıyla karakterizedir. *Sosyal anksiyete* ise, kişinin diğer insanlar tarafından nasıl değerlendirildiğine ilişkin deneyimlediği kaygıya işaret eder (Fenigstein, 1987). Özel BB yüksek olanların kendileri hakkında daha tutarlı ve olumlu değerlendirmelere sahip oldukları saptanmıştır (Newman ve Nezlek, 2017). Ayrıca, bireyler kendilerine özgü yönlerinin farkına vardıkça otantiklik eğilimleri de artmaktadır (Kernis ve Goldman, 2006; Pinto, Maltby, Wood ve Day, 2012). Güçlü ve zayıf yönlerinin, ihtiyaçlarının, eksikliklerinin farkında olan bu kişiler, sosyal baskılara karşı gelme (Avolio ve Luthans, 2006; Park, Peterson ve Seligman, 2004) ve kendi standartları ile koşulların gerektirdikleri çatıştığında kendi standartlarını seçme (Froming ve Carver, 1981) eğilimindedirler.

Özel BB yüksek olan kişilerin ilişkilerinde de otantiklik sergileme ve kendilerini diğerlerine daha fazla açma eğiliminde oldukları görülmüştür (Davis ve Franzoi, 1986). Ayrıca, ilişkisel otantikliğin Özel BB ile pozitif yönde ilişkili olduğu bulunmuştur (Fenigstein vd., 1975). Aleni benliklerine daha fazla odaklananların ise,

başkaları tarafından izlendiklerini düşünme ve sosyal ortamlarda olup bitenlerle aşırı meşgul olma eğiliminde olduklarını gösteren çalışmalar mevcuttur (Leary ve Allen, 2011; Monfries ve Kafer, 1994). Bu kişiler, ayrıca sosyal olarak reddedilmeye daha duyarlı ve etkileşim içinde oldukları kişilerin olumsuz geri bildirimlerine karşı daha kaygılıdırlar (Fenigstein, 1979; Leary ve Kowalski, 1993). Bu sebeplerle de başka insanların onaylayacağı tarzda hareket eden kişilerin otantiklik eğilimlerinin düşük olması beklenmektedir. Ek olarak, Aleni BB yüksek olan kişiler kendilerini tereddüt etmeden ifade etmekten ziyade grupça alınan kararlara daha fazla uyum gösterirler (Doherty ve Schlenker, 1991). Bu bulgulardan yola çıkarak, Aleni BB yüksek olanların 'diğeri-odaklı' ve KoKA eğiliminde kişiler oldukları söylenebilir. Buna göre, Aleni BB arttıkça KoKA düzeyi de artma eğilimindedir (Bruch, Hammer ve Heinberg, 1995). Diğeri yandan, KaKA eğiliminde olanlar daha özerk, daha baskın, daha başarı odaklı ve daha az kaygılı olarak bilinmektedir (Tunnel, 1984). Bu doğrultuda, Aleni BB arttıkça KaKA eğiliminin azaldığına yönelik bulgular (Miller, Omens ve Delvadia, 1991; Bruch vd., 1995) şaşırtıcı değildir.

Kültürel yönelimler ile benlik bilinçliliği ilişkisini ele alan Oyserman (1993) çalışmasında toplulukçuluk yönelimi ile Aleni BB ve bireycilik yönelimi ile Özel BB arasındaki pozitif yöndeki ilişkilere işaret etmiştir. Ayrıca, bireycilik yönelimi arttıkça Özel BB; toplulukçuluk yönelimi arttıkça ise hem Özel BB hem de Aleni BB seviyelerinin arttığı görülmektedir (Delvecchio vd., 2015; Laudani vd., 2014). Türkiye gibi bireyci ve toplulukçu özellikleri bir arada barındıran bir ülkede yapılan bu çalışmada, toplulukçuluk eğiliminin Özel BB ve Aleni BB ile bireycilik eğiliminin ise Özel BB ile pozitif yönde ilişkili olması beklenmektedir. Tüm bu bulgular doğrultusunda, Özel BB'nin bireycilik ile otantiklik arasında (Hipotez 6a) ve toplulukçuluk ile ilişkisel otantiklik arasında (Hipotez 6b) aracı rol oynaması beklenmektedir. Ayrıca, Aleni BB'nin toplulukçuluk ile KoKA (Hipotez 7a), KaKA (Hipotez 7b) ve otantiklik (Hipotez 7c) arasındaki ilişkilerde aracılık rolü üstlenmesi beklenmektedir.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın iki farklı amacı vardır. Bir amacı geçmiş çalışmalarda tek boyutlu olarak değerlendirilen kendini ayarlamının Türkiye örneğinde iki boyutlu olarak ele alınacağı psikometrik bir incelemesinin yapılmasıdır. Çalışmanın ikinci amacı ise hipotezler doğrultusunda oluşturulan modeli test etmektir. Buna göre, çalışmada kültürel yönelimlerin otantiklik ve kendini ayarlama ile ilişkisinde benlik bilinçliliğinin aracı rolünü araştırmak hedeflenmiştir.

YÖNTEM

Örneklem

Çalışmanın katılımcıları 425 (%66)'i kadın ve 218 (%34)'i erkek olmak üzere 643 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcılar, 17-28 yaş aralığında olup yaş ortalamaları 20.27 (SS=2.07)'dir.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu. Bu form, katılımcılara ilişkin cinsiyet, en uzun süre yaşadıkları yer ve yaş gibi sosyo-demografik bilgileri içermektedir.

Kendini Ayarlama Ölçeği (KAÖ). Kişilerin kendilerini ayarlama düzeylerini belirlemek üzere Snyder (1974)'in geliştirdiği ölçeğin ilk formu, doğru-yanlış şeklinde cevaplanan 25 maddeden oluşan tek boyutlu yapıdadır. Türkçe uyarlama çalışması Bacanlı (1990) tarafından yapılan 20 maddeli ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı .63 olup özgün ölçekte olduğu gibi toplam puan alınarak değerlendirilmiştir. Zaman içinde, ölçek birden fazla faktöre sahip olduğu şeklinde eleştirilmiş (John, Cheek ve Klohnen, 1996; Lennox, 1988) ve kendini ayarlamanın iki farklı motivasyonla gerçekleştiği öne sürülmüştür (Laux ve Renner, 2002; Wilmot, 2015; Wilmot vd., 2016; Wilmot, Kostal, Stillwell ve Kosinski, 2017). Buradan hareketle, bu çalışmada, Bacanlı (1990)'nın uyarladığı ve tek boyutlu özellikte olan KAÖ'nün faktör yapılarını belirlemek amacıyla psikometrik bir çalışma yapılmıştır.

KAÖ'nün faktör yapılarını belirlemek üzere ilk olarak açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Çok değişkenli normallik varsayımı için Bartlett küresellik testi kullanılmış ve sonucun anlamlı olduğu görülmüştür ($X^2=297.58$, s.d. =66, $p<.001$). Örneklem büyüklüğünün uygunluğu için ise Kaiser-Meyer-Olkin katsayısı ($KMO<0.50$) hesaplanmış ve .66 olarak tespit edilmiştir. Bu bulgulardan hareketle, örneklemin faktör analizi için uygun olduğuna karar verilmiştir (Field, 2000). Verilerin analizi için 'temel bileşenler analizi' uygulanmıştır. Faktör sayısının belirlenmesinde ölçüt olarak özdeğerlerin grafik dağılımı, bir faktörde yer alan madde sayısı, maddelerin birden fazla faktöre verdiği yük ve kuramsal nedenler göz önünde bulundurulmuştur (Tabachnick ve Fidell, 2007). Bu ölçütler değerlendirildiğinde, analizin iki faktör belirlenerek tekrarlanması anlamlı görülmüştür. Analiz sonuçları, iki faktörlü bir yapı ortaya koymuştur. Faktörlerin açıkladıkları varyans, öz değerleri ve iç tutarlılık katsayıları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. KAÖ'nün Açımlayıcı Faktör Analizi Bulguları

Maddeler	KaKA	KoKA
5. İyi bir oyuncu olabilirdim.	.71	.07
1. Başkalarının davranışlarını kolaylıkla taklit edebilirim.	.61	-.17
14.(Sessiz sinema gibi) rol yapmamı gerektiren oyunlarda ve hazırlıksız olduğum durumlarda hiç başarılı olamamışım.	.56	-.13
3. Başkalarını eğlendirmek veya etkilemek için eğlendirici bir şeyler yapabileceğimi sanıyorum.	.49	.20
15. Davranışlarımı farklı kişilere ve farklı durumlara uydurmak için değiştirmede zorluk çekiyorum.	.44	.12
12. Hoşsohbet biri sayılırım.	.43	-.11
16. Toplantılarda fıkra ve hikayelerin anlatılmasını, şakaların yapılmasını başkalarına bırakırım.	.43	-.12
18. Birinin gözlerinin içine baka baka yüzüne karşı yalan söyleyebilirim (eğer belli bir amaç için ise).	.42	.15
13. Sosyal durumlarda başkalarının davrandığı gibi davranmaya çalışırım.	-.06	.66
2. Sosyal toplantılarda başkalarının hoşlanacağı şeyleri söylemeye veya yapmaya çalışırım.	.09	.62
6. Bazen başkalarına gerçekte yaşadığımdan daha derin duygular yaşıyor gibi görünürüm.	.10	.54
4. Sosyal durumlarda nasıl davranacağımı bilemediğim zaman ipucu bulmak için başkalarının davranışlarına bakarım.	.03	.52
Özdeğer	2.19	1.64
Açıklanan Varyans (%)	18.27	13.67
İç tutarlılık katsayısı	.61	.46

Açımlayıcı faktör analizi sonucunda görülen iki faktörlü yapıyı doğrulamak için 300 kişilik bir örnekleme Amos 21.0 (SPSS, Inc.) programı kullanılarak doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Analiz sonuçları, araştırma verilerinin iki faktörlü (KaKA: 5., 1., 14., 3., 15., 12., 16., 18. maddeler ve KoKA: 13., 2., 6., 4. maddeler) yapı ile kabul edilebilir düzeyde uyumlu olduğunu göstermiştir [X^2 (53, n = 300) = 82.896, $p = .000$, $X^2/sd = 1.56$, GFI = 0.95, AGFI = .93, CFI = .87, RMSEA = .043]. Maddelerin standartlaştırılmış faktör yükleri 'KaKA' faktörü için .28 ile .72; 'KoKA' faktörü için .32 ile .61 arasında değişmektedir.

Beş Faktör Kişilik Envanteri'nin kısa formu (Somer, Korkmaz ve Tatar, 2002) KAÖ'nün ölçüt geçerliğini test etmek üzere kullanılmıştır. Buna göre, KaKA ve dışadönüklük arasında pozitif yönde ($r = .23$, $p < .01$); KoKA ile duygusal tutarsızlık ($r = .20$, $p < .01$) ve yumuşak başlılık ($r = .15$, $p < .01$) arasında pozitif yönde; KoKA ile gelişime açıklık arasında negatif yönde ($r = -.19$, $p < .01$) istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler görülmüştür. Bu bulguların alanyazınla uyumlu olması (Wilmot, 2015;

Wilmot vd., 2016; Wolf, Spinath, Riemann ve Angleitner, 2009) ölçüt geçerliğinin sağlandığı yönünde değerlendirilebilir.

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları KaKA için .61; KoKA için .46 ve tüm ölçek için .56 olarak bulunmuştur. Ölçeğin test-tekrar test güvenilirliği için ise 100 kişiye ulaşılmış ve ölçek iki hafta arayla uygulanmıştır. Sonuç olarak, elde edilen test-tekrar test güvenilirlik katsayısı KoKA için .63; KaKA için .62; tüm ölçek için ise .72'dir (tüm değerler için $p < .001$).

Otantiklik Ölçeği. Kernis ve Goldman (2006)'ın geliştirdiği ölçek, 7 dereceli Likert tipinde 45 maddeden oluşmaktadır. Türkçe uyarlaması İmamoğlu ve diğerleri (2011) tarafından yapılan ölçek ise 27 maddelidir. Ölçek, özgün halinde olduğu gibi dört faktörden oluşmaktadır: *İlişkisel Otantiklik*, *Yansızlık*, *Farkındalık* ve *Otantiklik*. Bu çalışmada, '*ilişkisel otantiklik*' ve '*otantiklik*' boyutları ele alınmıştır. Nitekim, Kernis ve Goldman (2006) kişinin otantik olarak değerlendirilmesi için tüm bileşenlerde otantik olmasının gerekmediği görüşündedirler. Mevcut çalışmada bulunan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları '*ilişkisel otantiklik*' için .71, '*otantiklik*' için .78'dir.

Benlik Bilinçliliği Ölçeği. Fenigstein vd. (1975) tarafından geliştirilen ölçeği, daha sonra Mittal ve Balasubramanian (1987) gözden geçirmişlerdir. Türkçe uyarlamasını Akın, Abacı ve Öveç (2007)'in yaptığı ölçek 5 dereceli Likert tipinde 19 maddeden ve beş faktörden oluşmaktadır; *İçsel Öz-Farkındalık*, *Kendini Düşünme*, *Stil Bilinçliliği*, *Görünüm Bilinçliliği* ve *Sosyal Anksiyete*. Fenigstein vd. (1975) Aleni BB'ni, stil bilinçliliği ve görünüm bilinçliliği puanlarının; Özel BB'ni ise kendini düşünme ve içsel öz-farkındalık puanlarının toplamı ile değerlendirmişlerdir. Bu çalışmada da Özel BB ve Aleni BB boyutları bu şekilde oluşturulmuştur. Mevcut çalışmada bulunan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları *Özel BB* için .65, *Aleni BB* için .61'dir.

Bireycilik-Toplulukçuluk Ölçeği. Singelis, Triandis, Bhawuk ve Gelfand (1995)'in geliştirdikleri, Türkçe uyarlaması Wasti ve Erdil (2007) tarafından yapılmış olan ölçek, daha sonra intihar davranışının kültürel yönelimlerle ilişkisinin incelendiği bir araştırmada (Eskin, 2013) 10 maddelik kısa form şeklinde kullanılmıştır. Eskin (2013)'in oluşturduğu bu kısa formda *Bireycilik* ve *Toplulukçuluk* boyutlarıyla ilişkili beşer madde yer almaktadır. Bu çalışmada, 5 dereceli Likert tipindeki bu kısa form kullanılmıştır. Ede edilen iç tutarlılık katsayıları '*bireycilik*' boyutu için .66, '*toplulukçuluk*' boyutu için ise .57'dir.

İşlem

İlk olarak, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Etik Kurulu'ndan etik onay alınmıştır. Anketin yanıtlanmasına ilişkin yönergeler öğrencilere aktarılmış ve gönüllülük esasına uygun şekilde yaklaşık 15 dk süren uygulama yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Korelasyon Analizine İlişkin Bulgular

Kendini ayarlama (KaKA ve KoKA), otantiklik, ilişkisel otantiklik, kültürel yönelimler (bireycilik ve toplulukçuluk), benlik bilinçliliği (Özel BB ve Aleni BB) değişkenleri arasındaki korelasyon katsayıları incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 2' de gösterilmektedir.

Tablo 2. Çalışma Değişkenleri Arasındaki Korelasyon Değerleri

Değişkenler	Ort.	SS	1	2	3	4	5	6	7	8
1.KaKA	3.78	1.33	-	-.06	-.20**	.11*	-.03	-.08	.15**	-.01
2.KoKA	1.24	.75		-	.23**	.11*	-.02	-.37**	.16**	.02
3.Aleni BB	1.42	.23			-	.22**	.21**	-.21**	.09	.23**
4.Özel BB	1.56	.21				-	.27**	.27*	.26**	.25**
5.İlişkisel Otantiklik	0.9	.11					-	.26**	-.01	.44**
6.Otantiklik	2.23	.31						-	-.07	.01
7.Bireycilik	3.64	.74							-	-.01
8.Toplulukçuluk	3.95	.61								-

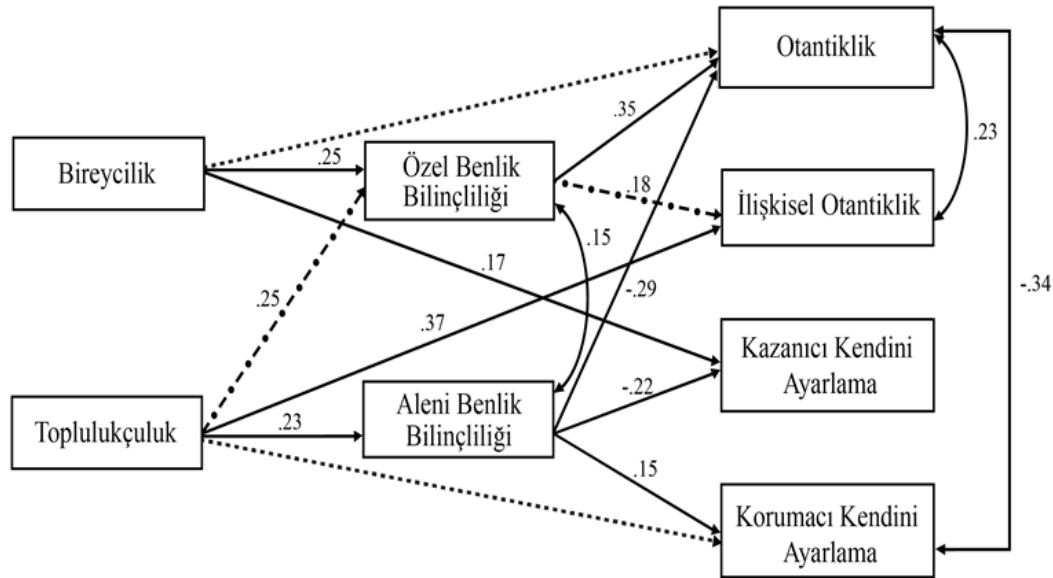
Not: ** $p < .01$, * $p < .05$

Tablo 2'de, KaKA değişkeninin Aleni BB ile negatif yönde; KoKA ve bireycilik ile pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkilere sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca, KoKA ile Aleni BB, Özel BB ve bireycilik arasındaki ilişkilerin pozitif yönde; otantiklik ile ise negatif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Diğer yandan, Aleni BB'nin Özel BB, ilişkisel otantiklik ve toplulukçuluk ile pozitif yönde; otantiklik ile negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkileri olduğu görülmüştür. Ayrıca, Özel BB ile ilişkisel otantiklik, otantiklik, bireycilik ve toplulukçuluk değişkenleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler vardır. Son olarak, ilişkisel otantiklik ile otantiklik ve toplulukçuluk arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler mevcuttur.

Aracı Modele İlişkin Yol (Path) Analizi Bulguları

Korelasyon analizinden elde edilen bulgular sonucunda, kültürel yönelimlerin kendini ayarlama ve otantiklik arasındaki ilişkide benlik bilinçliliğinin aracı rolünü test etmek için Amos 21.0 (SPSS, Inc.) kullanılarak yol analizi yürütülmüştür. Hipotezler doğrultusunda, değişkenler arasındaki yollar tanımlanmıştır. Önerilen model test edilmiş ve modelin veri ile yeterince uyum göstermediği görülmüştür [$X^2(15) = 95,24, p = .00, X^2 / df = 6,35, GFI = 0.97, AGFI = 0.92, CFI = 0.86, RMSEA = 0.09$]. Ardından, modifikasyon endeksleri incelenerek istatistiksel açıdan anlamsız olan yollar modelden çıkarılmış ve analiz tekrar yürütülmüştür. Analiz sonuçları, modelin veri ile kabul edilir düzeyde uyumlu olduğunu göstermiştir [$X^2(16) = 70,01, p = .00, X^2 / df = 4,38, GFI = 0.97, AGFI = 0.94, CFI = .90, RMSEA = 0.07$].

Şekil 1. Araştırma Modelinin Aracılık Analizi Sonuçlarının Gösterimi*

[$X^2(16) = 70,01, p = .00, X^2 / df = 4,38, GFI = 0.97, AGFI = 0.94, CFI = .90, RMSEA = 0.07$].

Sonuçlar, doğrudan yollardan üçünün istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir. Otantiklik ile KoKA arasında negatif yönde ($\beta = -.34, p < .01$); bireycilik ile KaKA arasında pozitif yönde ($\beta = .17, p < .01$); toplulukçuluk ile ilişkisel otantiklik arasında pozitif yönde ($\beta = .37, p < .01$) istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür (Sırasıyla, H1, H3 ve H4 desteklenmiştir). Ayrıca, kimi dolaylı yolların da istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. İlk olarak, bireyciliğin Özel BB'ni

* Kesikli noktali çizgi Özel BB'nin toplulukçuluk ve ilişkisel otantiklik ile ilişkisindeki aracı rolünü göstermek için kullanılmıştır. Kesikli çizgi ise istatistiksel olarak anlamsız bulunan ve modelden çıkarılan yolları göstermektedir.

yordadığı ($\beta = .25, p < .01$) ve Özel BB'nin otantikliği yordadığı ($\beta = .35, p < .01$) görülmüştür (H6a desteklendi.). Diğer yandan, bireycilik ile otantiklik arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür (H2 desteklenmedi.). Bu sonuç, Özel BB'nin bireycilik ile otantiklik arasındaki ilişkide aracı olduğunu göstermektedir. İkinci olarak, bulgular toplulukçuluğun Özel BB'ni yordadığını ($\beta = .25, p < .01$) ve Özel BB'nin ilişkisel otantikliği yordadığını ($\beta = .18, p < .01$) göstermiştir (H6b desteklendi.). Ayrıca, toplulukçuluk ile ilişkisel otantiklik arasındaki ilişki pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlıdır ($\beta = .37, p < .01$). Bu da, Özel BB'nin toplulukçuluk ve ilişkisel otantiklik arasındaki ilişkide aracı rolde olduğunu göstermektedir. Son olarak, toplulukçuluğun Aleni BB'ni yordadığı ($\beta = .23, p < .01$) ve Aleni BB'nin ise KoKA'ı ($\beta = .15, p < .01$); KaKA'ı ($\beta = -.22, p < .01$) ve otantikliği ($\beta = -.29, p < .01$) yordadığı görülmüştür. Diğer yandan, toplulukçuluk ile KoKA arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur (H5 desteklenmedi.). Elde edilen bu bulgulara göre, toplulukçuluk ile KoKA, KaKA ve otantiklik arasındaki ilişkilerde Aleni BB aracılık etmektedir (sırasıyla H7a, H7b ve H7c desteklendi.).

Ayrıca, yukarıda raporlanan aracılık etkilerinin anlamlılığını test etmek amacıyla Bootstrap yöntemi uygulanmıştır (Shrout ve Bolger, 2002). Bu yöntemde, değişkenlerin aracılık etkisi, 5000 yeniden örnekleme üzerinden test edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, toplulukçuluk ile ilişkisel otantiklik arasındaki ilişkide Özel BB'nin ($B = .04, S.H. = .05, \%95 \text{ GA } [.08, .19], p = .00$) aracı etkisi istatistiksel olarak anlamlıdır. Benzer şekilde Özel BB'nin, toplulukçuluk ($B = .01, S.H. = .02, \%95 \text{ GA } [.05, .19], p = .00$) ile otantiklik arasındaki aracı etkisi de anlamlıdır. Son olarak, toplulukçuluk ile KoKA ($B = .05, S.H. = .01, \%95 \text{ GA } [.03, .06], p = .00$), KaKA ($B = -.01, S.H. = .01, \%95 \text{ GA } [-.03, -.01], p = .00$) ve otantiklik ($B = -.02, S.H. = .02, \%95 \text{ GA } [-.25, -.14], p = .00$) arasındaki ilişkilerde Aleni BB'nin aracılık etkileri de istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

TARTIŞMA

Değişkenler Arası İlişkilerin Tartışılması

İlk olarak, KoKA ile otantiklik eğilimi arasında negatif yönde ilişki olduğu görülmüştür (H1 desteklendi.). Bu bulgu, alanyazın bulgularıyla tutarlıdır (Pillow vd., 2017; Pinto vd., 2011; Wood vd., 2008). Buna göre, buldukları koşullardan ve başka insanların hal ve hareketlerinden kolayca etkilenen bireylerin kendine özgü özellikleri doğrultusunda davranışlarını düzenleme eğilimine daha az sahip oldukları söylenebilir. Öyle ki, Maslow (2001) sosyal beğenirlik ve olduğu kişi gibi davranma arasında çelişki yaşayanların otantiklikten uzaklaşacaklarını öne sürmüştür. Leary

ve McDonald (2003) da KoKA eğilimde olanların başkalarıyla uyumlu olma eğiliminde olduklarını; aksine, otantik bireylerin dışsal faktörlerden daha az etkilenmeye yatkın olduklarını ileri sürmüşlerdir. Ayrıca, Rauthmann (2011) içinde buldukları koşullara göre hareket edenlerin ilkeli (*principled*) benlikten ziyade faydacı (*pragmatik*) benlik doğrultusunda kendilerini ayarladıklarını göstermiştir. Bu çalışmaların KoKA ile otantiklik arasında görülen olumsuz yöndeki korelasyon bulgusunu açıklamaya katkı sunduğu söylenebilir.

Bireycilik yönelimi arttıkça KaKA eğiliminin arttığı yönündeki bulgu (H3 desteklendi.) da alanyazın ile tutarlı olarak değerlendirilebilir (Gudykunst vd., 1996; Gudykunst vd., 1987). Hofstede ve McCrae'nin (2004) çalışması da bireyciliğin KaKA eğilimi ile pozitif yöndeki ilişkisini göstermiştir. Diğer yönelimli olmayıp kendi yönelimli davranışlar gösteren bireyci kişilerin sosyal ödüller (sevilmek, beğenilmek, onaylanmak vb.) kazanmak motivasyonu ile diğerlerine olumlu izlenimler vermeye yatkın oldukları söylenebilir. Diğer yandan, toplulukçuluk ile KoKA arasında beklenen pozitif ilişki görülmemiştir (H5 desteklenmedi.). Bazı çalışmalar, toplulukçuluk arttıkça kişilerin KoKA eğilimlerinin arttığını gösterse de (Gudykunst vd., 1996; Gudykunst vd., 1987) daha farklı bulgular da mevcuttur. Örneğin, Malezyalı ve Avustralyalı katılımcılar kendini ayarlama eğilimleri açısından kıyaslanmış ve bireyci özellikleri ile bilinen Avustralyalıların KoKA düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur (Schumaker ve Barraclough, 1989). Hofstede ve McCrae (2004) ise toplulukçuluğun KoKA üzerinde etkisi olmadığını göstermiştir. Ayrıca, bazı çalışmalar, KoKA gösteren kişilerin utangaçlık ve anksiyete semptomlarına sahip olduklarını (Johnson, 1984); tutarsız duygudurum ve içedönük kişilik yapısına sahip olduklarını (McCrae ve Terracciano, 2005); ek olarak, benlik saygılarının düşük olduğunu (Johnson, 1984) göstermiştir. Oysa, toplulukçu bireylerin düşük psikolojik iyilik haline sahip olduklarına ilişkin bir açıklama uygun olmayabilir. Öyle ki, bu bireylerin yaşamdan aldıkları doyum ve psikolojik iyilik halleri, sosyal rollerini başarılı biçimde yerine getirmeleriyle ilişkilidir (Markus ve Kitayama, 1991). Başka bir deyişle, diğeri-odaklı olan toplulukçu bireyler, ilişkilerinde uyuma önem verme ve grup aidiyetliklerini devam ettirme yoluyla yaşamlarından daha fazla tatmin olabilir ve/veya daha fazla psikolojik iyilik haline sahip olabilirler. Bu da, toplulukçuluk ile KoKA arasında ilişki bulunmadığına ilişkin sonucu destekleyici bir yorum şeklinde değerlendirilebilir.

Mevcut çalışmanın diğer bir bulgusu ise bireycilik yöneliminin otantiklik üzerinde etkisi olmadığını ortaya koymuştur (H2 desteklenmedi.). Bazı araştırmalar, bir gruba ait olmaktan ziyade kendi özelliklerine ve yeteneklerine odaklanan bireyci kişilerin daha fazla otantiklik deneyimleyeceklerini öne sürmüştür (Robinson vd., 2012; Slabu vd., 2014). Öte yandan, bu çalışmada bireycilik ile otantiklik arasında ilişki bulunmaması, bireycilik yönelimi olanların aynı zamanda kendini yüceltme stratejisi kullanabilecek kişiler olabileceklerine dair bulguları düşündürmektedir. Nitekim, kendini yüceltme, kişinin kendi hakkında tarafsız değerlendirme yapamaması; aksine, kişisel özelliklerini olduğundan daha olumlu sunması şeklinde tanımlanır. Pozitif bir yanılısama içinde kendini yüceltenler başarı durumlarında kendi yeteneklerine, başarısızlık durumlarında ise sans, kader, diğerlerinin varlığı gibi dışsal nedenlere yüklem yaparlar (Brown, Collins ve Schmidt, 1988). Oysa, Kernis ve Goldman (2006) otantikliğin her durumda tarafsız kalabilmeyi gerektirdiğini vurgulamaktadırlar. Triandis (1996) de, içsel süreçlere işaret eden bireycilik yöneliminin kendini yüceltme stratejisi ile ilişkili olduğunu; toplulukçuluk yöneliminin ise kendini yüceltme ile daha az ilişkili olduğunu öne sürmüştür. Bu bulgular, kendini yüceltme yatkınlığının otantikliğin önünde bir engel oluşturabileceği yönünde yorumlanabilir.

Toplulukçuluk ile ilişkisel otantiklik arasında görülen olumlu yöndeki bulgu (H4 desteklendi.), kimi çalışmalarla tutarlı olarak değerlendirilebilir. Örneğin, toplulukçuluk ve ilişkisellik eğilimi yüksek olanların daha fazla otantiklik deneyimledikleri (Cross vd., 2003) ve başkalarıyla etkileşim içinde olduklarında ve onlar tarafından kabul edildiklerinde daha fazla otantiklik gösterdikleri (Leary, 2003) görülmüştür. Buna göre bireyler, kendilerini diğer kişilere ve bir gruba ne kadar ait olarak görürlerse ilişkilerinde o kadar açık ve şeffaf olma eğilimindedirler. Ayrıca, Tayvan'daki bir araştırmada (Tou vd., 2015), otantik kişilerin kendi gereksinimlerini gidermekle meşgul oldukları gibi başkalarının da ihtiyaçlarıyla ilgilendikleri görülmüştür. Bu, toplulukçu kişilerle anılan bir özellik olan empatik eğilim ile ilişkili görülebilir. Yani, kişi başkalarının bakış açılarıyla durumları değerlendirerek onların neler duyumsadıklarının farkında olduğunda, onların da ihtiyaçlarına daha fazla duyarlılık gösterebilirler. Bu da ilişkisel otantiklik eğilimlerinin yüksek olmasıyla ilişkili görülmektedir (Gouveia, Schulz ve Costa, 2016). Öte yandan, özerklik ve ilişkililik özellikleri psikolojik sağlığın iki temel ihtiyacıdır (Neff ve Harter, 2002) ve bu ihtiyaçların dengeli biçimde karşılanması otantiklikle oldukça ilişkili (Sheldon ve Niemiec, 2006) görülmektedir. Ayrıca, Dönmezoğlu (2014) ilişkisel ve özerk-ilişkisel benlik kurgularına sahip olmanın otantiklik ile olumlu yöndeki ilişkisini ortaya

koymuştur. Diğer bir çalışma da (İlhan ve Özdemir, 2013) özerk-ilişkisel benlik kurgusu varlığında otantiklik eğiliminin arttığını; bunun da öznel iyi oluşu artırdığını göstermiştir. Brewer (1991) ise otantikliğin diğerlerinden ayrışma ve diğerleriyle bütünleşme gereksinimlerinin dengeli biçimde karşılanmasıyla mümkün olabileceğini ileri sürmüştür. Tüm bu bulgulardan hareketle, ülkemiz gibi özerklik ve ilişkisellik özelliklerinin birlikte var olduğu kültürlerde yaşayanların daha fazla otantiklik eğilimine sahip olacakları düşünülebilir.

Aracı Modelin Bulgularının Tartışılması

Aracılık analizleri, ilk olarak Aleni BB'nin toplulukçuluk ile KoKA (H7a desteklendi.) ve toplulukçuluk ile KaKA (H7b desteklendi.) arasındaki ilişkide aracılık etkisi gösterdiği bulunmuştur. Buna göre, toplulukçuluk KoKA'ı doğrudan değil Aleni BB üzerinden artırmaktadır. Diğer yandan, toplulukçuluk, KaKA'ı Aleni BB üzerinden düşürmektedir. Başka bir söyleyişle, toplulukçuluk Aleni BB'yi artırmakta, bu da KaKA'ı düşürmektedir. Alanyazında toplulukçu bireylerin Aleni BB seviyelerinin de yüksek olduğu görülmektedir (Delvecchio vd., 2015; Laudani vd., 2014). Buna göre, kendilerini ilişkileri ve grup üyelikleri ekseninde değerlendiren toplulukçular, başkaları tarafından bilindiğini düşündükleri yanlarının yönlerinin farkında olarak hareket etmektedirler. Başka bir deyişle, sosyal etkileşimler aracılığıyla benliklerini algılayan ve tanımlayan ve başkalarının kabul edilmeyi önemseyen toplulukçu kişiler, kendilerini diğer insanların bakış açısıyla değerlendiren ve Aleni BB yüksek olan kişilerdir. Aleni BB arttıkça kişilerin olumsuz izlenim bırakmak ve dışlanmaktan kaçınmak için KoKA gösterdiklerine dair bu bulgu, diğer çalışma bulgusuyla tutarlıdır (Miller vd., 1991; Bruch vd., 1995). Şöyle ki, başkalarının olumsuz geri bildirimlerine karşı kaygılı (Leary ve Kowalski, 1993); sosyal durumlarda olan bitenle aşırı meşgul (Monfries ve Kafer, 1994) ve diğeri odaklı (Tunnell, 1984) olan yüksek Aleni BB sahibi kişiler, aynı zamanda KoKA gösteren kişilerdir. Mevcut çalışmada görülen bir diğer sonuç ise Aleni BB arttıkça KaKA'nın azaldığı yönündedir. Bu bulgu da kimi araştırma bulgularıyla uyumlu görünmektedir (Miller vd., 1991; Bruch vd., 1995). Nitekim, KaKA eğiliminde olanlar KoKA eğilimindekilerden farklı şekilde daha dominant, başarı odaklı ve başkaları tarafından olumsuz değerlendirilme konusunda endişe yaşamayan kişilerdir (Tunnel, 1984). Bu da, Aleni BB'nin yüksek olmasının KoKA'ı artırdığı; ancak, KaKA'ı düşürdüğü bulgusunu anlaşılır kılmaktadır.

Ayrıca, Özel BB'nin bireycilik ile otantiklik arasında (H6a desteklendi.) ve toplulukçuluk ile ilişkisel otantiklik arasında aracı rol oynadığı görülmüştür (H6b desteklendi.). Toplulukçuluk eğilimi yüksek olanların da Özel BB'nin yüksek olduğu (Delvecchio vd., 2015; Laudani vd., 2014) ve aynı zamanda yüksek Özel BB olanların, otantiklik ve ilişkisel otantiklik düzeylerinin de yüksek olduğu görülmüştür (Fenigstein vd., 1975). Bu sonuçlardan hareketle, toplulukçuluğun ilişkisel otantikliği doğrudan ve aynı zamanda Özel BB aracılığıyla etkilediği anlaşılmaktadır. Başka bir bulgu ise Aleni BB'nin toplulukçuluk ile otantiklik arasındaki ilişkide aracı olduğu yönündedir (H7c desteklendi.). Kültürel yönelimler ve benlik bilinçliliği ilişkisine dair araştırma sonuçları bu bulgularla tutarlıdır (Froming ve Carver, 1981; Oyserman, 1993). Ayrıca, Özel BB durumunda otantiklik eğilimlerinin yüksek olduğu, Aleni BB durumunda ise otantiklik eğilimlerinin düşük olduğu görülmektedir (Kernis ve Goldman, 2006; Pinto vd., 2012). Buna göre, bireycilik arttıkça Özel BB'nin arttığı; bunun da otantiklik ve ilişkisel otantiklik eğilimlerini artırdığı anlaşılmaktadır. Ek olarak, toplulukçuluk yönelimi Aleni BB'yi artırmakta, bu da otantikliği düşürmektedir.

Sonuç

İlk olarak, sosyal koşullara göre davranışlarını düzenleyen kişilerin gerçek benlikleriyle uyumlu bir yaşam sürmede zorlanabilecekleri sonucuna varılmıştır. Maslow (2001) insan gereksinimlerinin en üst basamağı olan 'kendini gerçekleştirme' evresine otantiklik olmadan ulaşmanın kolay olmayabileceğini öne sürer; çünkü, bireyler 'sosyal bukalemunlar' gibi oldukça kendilerini gerçekleştirme ihtimalleri azalmaktadır. Tüm bunlar da otantik bireyler olmanın önemini göstermektedir. Bu doğrultuda otantiklik eğiliminin önemine ilişkin çeşitli eğitimler, seminerler vb. düzenlenebilir, çünkü bireylerin kendi tutum ve değerlerini, kişilik eğilimlerini ifade edebilmeleri yani otantik olabilmeleri, iş, yakın ilişki gibi yaşamın pek çok alanında etkili olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmadan elde edilen bir başka sonuç ise Özel BB'nin kişiyi otantikliğe yakınlaştırdığı, Aleni BB'nin ise otantiklikten alıkoyduğu ve KoKA'a yönelttiği yönündedir. Bu bulgu da bireyin kendine özgü yanlarının bilincinde olmasının önemini ortaya çıkarmaktadır. Şöyle ki, sürekli başkaları tarafından izlendiği ve bu doğrultuda değerlendirmeye tabi tutulduğunu düşünmek, kişinin kendisini ortaya koyabilmesini engelleyebilmektedir. Bu bağlamda, ailelerin çocuklarını özerk bireyler olarak yetiştirmeleri yararlı olacaktır. Nitekim, 'diğeri-yönelimli' olmaktan ziyade

'kendi-yönelimli' olan kişilerin yaşamlarını arzuladıkları biçimde yönlendirdikleri ve kendiliklerini yaşadıklarına ilişkin pek çok çalışma bulgusu mevcuttur.

Çalışmada, kültürel yönelimleri değerlendirirken dikkatli olunması gereken bir nokta vardır. Toplulukçu kültürlerde, hem grup aidiyetlikleri bağlamında hem de ilişkiler bağlamında karşılıklı bağımlı benlik kurgusu görülebilmektedir (Cross, Bacon ve Morris, 2000). Türkiye'de ise 'ilişki yönelimli karşılıklı bağımlılık' belirgindir (Güngör, Karasawa, Boiger, Dinçer ve Mesquita, 2014; Uleman, Rhee, Bardoliwalla, Semin ve Toyama, 2000). Mevcut çalışma bulguları değerlendirilirken Türkiye'de toplulukçuluk yöneliminin 'grup yönelimli karşılıklı bağımlılık' görülen Doğu Asya kültürlerinden farklı olarak genellikle ilişkilere odaklandığını bilmek önemlidir. Özellikle son zamanlarda, bireyci değerlere doğru bir yönelimin olduğu Türkiye'de (Eskin, 2013; İmamoğlu ve Aygün, 2004; Kağıtçıbaşı, 2010) çalışma sonuçlarını dikkatlice değerlendirmek daha da önem kazanmaktadır.

Çalışmanın Türkiye'de küçük bir kentte öğrenim gören üniversite öğrencileri ile yürütülmüş olması, verilerin genellenebilirliğini sınırlandırmıştır. Başka bir sınırlılık ise Kendini Ayarlama Ölçeği'ne ilişkin psikometrik özelliklerle ilgilidir. Çalışmada, ilgili ölçeğin ve alt faktörlerinin (KoKA ve KaKA) psikometrik özelliklerinin çok iyi olmadığı görülmektedir. Ölçeği Türkçe'ye uyarlayan Bacanlı'nın (1990) çalışmasında da tüm ölçek için iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .63 olarak bulunmuştur. Ayrıca, güncel bir çalışmada da Synder'ın (1974) orijinal ölçeği kullanılmış ve Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı korumacı kendini ayarlama için .61, kazanıcı kendini ayarlama için .41, tüm ölçek için ise .63 olarak hesaplanmıştır (Leone ve Yoho, 2023). Bu bulgulardan yola çıkarak, kendini ayarlama konusunu incelemek isteyen gelecek çalışmalarda yeni bir ölçek geliştirilmesi ya da yeni bir uyarlama çalışması yapılması önerilebilir. Diğer yandan, kültürel yönelimler değişkeni yerine benlik kurguları (self-construals) değişkeni kullanılarak da model test edilebilir.

Kaynakça

- Akın, A., Abacı, R. ve Öveç, Ü. (2007). The construct validity and reliability of the Turkish version of Self-Consciousness Scale. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 40(2), 257-276.
- Arkin, R. M. (1981). Self-presentation styles. In J. T. Tedeschi (Ed.). *Impression management theory and social psychological research* (pp. 311-333). New York: Academic Press.

- Avolio B. J., & Luthans, F. (2006). *The high impact leader: Moments matter for accelerating authentic leadership development*. New York: McGraw-Hill.
- Aydoğan, D., Özbay, Y. ve Büyüköztürk, Ş. (2017). Özgünlük Ölçeği'nin uyarlanması ve özgünlük ile mutluluk arasındaki ilişkide maneviyatın aracı rolü. *The Journal of Happiness and Well-Being*, 5(1), 38-59.
- Bacanlı, H. (1990). *Kendini Ayarlama Becerisinin Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi* (Yayınlanmamış doktora tezi), Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Baker, Z. G., Tou, R. Y. W., Bryan, J. L., & Knee, C. R. (2017). Authenticity and well-being: Exploring positivity and negativity in interactions as a mediator. *Personality and Individual Differences*, 113, 235-239.
- Brewer, M. (1991). The social self: On being the same and different at the same time. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 5, 475-482.
- Brown, J. D., Collins, R. L., & Schmidt, G. W. (1988). Self-esteem and direct versus indirect forms of self-enhancement. *Journal of Personality and Social Psychology*, 55(3), 445-453.
- Church, A. T., Katigbak, M. S., Prado, F. A., Ortiz, F. A., Mastor, K. A., Harumi, Y., ..., Cabrera, H. F. (2006). Implicit theories and self-perceptions of traitedness across cultures toward integration of cultural and trait psychology perspectives. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 37(69), 694-716.
- Cooley, C. H. (1902). *Human nature and the social order*. New York: Charles Scribner's Sons.
- Cross, S. E., Bacon, P. L., & Morris, M. L. (2000). The relational interdependent self-construal and relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78, 791-808.
- Cross, S. E., Gore, J. S., & Morris, M. L. (2003). The relational interdependent self construal, self-concept consistency, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 933-944.
- Davis, M. H., & Franzoi, S. L. (1986). Adolescent loneliness, self-disclosure and private self-consciousness: A longitudinal investigation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 595-608.

- Delvecchio, E., Mabilia, D., Miconi, D., Chirico, I., & Li, J. B. (2015). Self-consciousness in Chinese and Italian adolescents: An exploratory cross-cultural study using the ASC. *Current Psychology, 34*, 140-153.
- DePaulo, B. M., & Kashy, D. A. (1998). Everyday lies in close and casual relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 74*, 63-79.
- Doherty, K., & Schlenker, B. R. (1991). Self-consciousness and strategic self-presentation. *Journal of Personality, 59*(1), 1-19.
- Eskin, M. (2013). The effects of individualistic-collectivistic value orientations on non-fatal suicidal behavior and attitudes in Turkish adolescents and young adults. *Scandinavian Journal of Psychology, 54*(6), 493-501.
- Fenigstein, A. (1987). On the nature of public and private self-consciousness. *Journal of Personality, 55*, 543-554.
- Fenigstein, A., Scheier, M. F., & Buss, A. H. (1975). Public and private self-consciousness: Assessment and theory. *Journal of Clinical and Consulting Psychology, 43*, 522-527.
- Field, A. (2000). *Discovering statistics using SPSS for windows*. London: Sage.
- Froming, W. J., & Carver, C. S. (1981). Divergent influences of private and public self-consciousness in a compliance paradigm. *Journal of Research in Personality, 15*(2), 159-171.
- Fulmer, C. A., Gelfand, M. J., Kruglanski, A. W., Kim-Prieto, C., Diener, E., Pierro, S., & Higgins, E. T. (2011). On 'feeling right' in cultural contexts: How person-culture match affects self-esteem and subjective well-being. *Psychological Science, 21*, 1563-1569.
- Gabrenya, W. K., & Arkin, R. M. (1980). Self-Monitoring Scale: Factor structure and correlates. *Personality and Social Psychology Bulletin, 6*(1), 13-22.
- Gan, M., & Chen, S. (2017). Being your actual or ideal self? What it means to feel authentic in a relationship. *Personality and Social Psychology Bulletin, 1-14*.
- Goffman, E. (1959). *The presentation of self in everyday life*. New York: Doubleday Anchor.
- Gohar, D., Leary, M. R., & Costanzo, P. R. (2016). Self-presentational congruence and psychological adjustment: A test of three models. *Journal of Social and Clinical Psychology, 35*, 589-608.

- Gouveia, T., Schulz, M. S., & Costa, M. E. (2016). Authenticity in relationships: Predicting caregiving and attachment in adult romantic relationships. *Journal of Counseling Psychology, 63*(6), 736-744.
- Gudykunst, W. B., Gao, G., & Franklyn-Stokes, A. (1996). Self-monitoring and concern for social appropriateness in China and England. In J. Pandey, D. Sinhan, & D. Bhawuk (Eds.). *Asian contributions to cross-cultural psychology* (pp. 255-267). New Delhi: Sage.
- Gudykunst, W. B., Yang, S. M., & Nishida, T. (1987). Cultural differences in self-consciousness and self-monitoring. *Communication Research, 14*, 7-34.
- Güngör, D., Karasawa, M., Boiger, M., Dinçer, D., & Mesquita, B. (2014). Fitting in or sticking together: The prevalence and adaptivity of conformity, relatedness and autonomy in Japan and Turkey. *Journal of Cross-Cultural Psychology, 45*(9), 1374-1389.
- Harter, S. (2002). Authenticity. In C. R. Snyder & S. J. Lopez (Eds.). *Handbook of positive psychology* (pp. 382-394). Oxford: Oxford University Press.
- Heine, S. J., Lehman, D. R., Markus, H. R., & Kitayama, S. (1999). Culture and the need for positive self-regard. *Psychological Review, 106*, 766-794.
- Hofstede, G. (1980). *Culture's consequences*. Thousand Oaks: Sage.
- Hofstede, G., & McCrae, R. R. (2004). Personality and culture revisited: Linking traits and dimensions of culture. *Cross-Cultural Research, 38*, 52-88.
- İlhan ve Özdemir (2013). Otantiklik Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 5*(40), 142-153.
- İmamoğlu, E. O. ve Aygün, Z. (2004). Self-construals and values in different cultural and socioeconomic contexts. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs, 130*(4), 277-306.
- İmamoğlu, E. O., Günaydın, G. ve Selçuk, E. (2011). Özgün benliğin yordayıcıları olarak kendileşme ve ilişkililik: Cinsiyetin ve kültürel yönelimlerin ötesinde. *Türk Psikoloji Dergisi, 26*(67), 27-43.
- James, W. (1890). *The principles of psychology*. New York: Dover.

- John, O. P, Cheek, J. M., & Klohnen, E. C. (1996). On the nature of self-monitoring: construct explication with Q-sort ratings. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(4), 763-776.
- Jones, E. E. (1990). *Interpersonal perception*. New York: W. H. Freeman and Company.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Benlik, aile ve insan gelişimi: Kültürel psikoloji*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Kashima, Y. (2000). Maintaining cultural stereotypes in the serial reproduction of narratives. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26(5), 594-604.
- Kernis, M. H., & Goldman, B. M. (2006). A multicomponent conceptualization of authenticity: theory and research. *Advances in Experimental Social Psychology*, 38, 283-357.
- Kraus, M. W., Chen, S., & Keltner, D. (2011). The power to be me: Power elevates self-concept consistency and authenticity. *Journal of Experimental Social Psychology*, 47, 974-980.
- Laudani, C., Giovanni G., Lo Cascio, V., Pace, U., & Cacioppo, M. (2014). Does a Mediterranean model of family functioning in the perception of Italian and Spanish adolescents exist? A cross-national study. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5(1), 377-385.
- Laux, L., & Renner, K. H. (2002). Self-monitoring and authenticity: The misjudged self-presenters. *Zeitschrift für Differentielle und Diagnostische Psychologie*, 23(2), 129-148.
- Leary, M. R. (2003). Interpersonal aspects of optimal self-esteem and the authentic self. *Psychology Inquiry*, 52-54.
- Leary, M. R. (1995). *Self-presentation: Impression management and interpersonal behavior*. Social Psychology Series.
- Leary, M. R., & Allen, A. B. (2011). Personality and persona: Personality processes in self-presentation. *Journal of Personality*, 79(6), 1191-1218.
- Leary, M. R., & Kowalski, R. M. (1993). The Interaction Anxiousness Scale: Construct and criterion-related validity. *Journal of Personality Assessment*, 61(1), 136-146.
- Lennox, R. (1988). The problem with self-monitoring: A two-sided scale and a one-sided theory. *Journal of Personality Assessment*, 52, 58-73.

- Lennox, R. D., & Wolfe, R. N. (1984). Revision of the Self-Monitoring Scale. *Journal of Personality and Social Psychology*, 46, 1349–1364.
- Lopez, F. G., & Rice, K. G. (2006). Preliminary development and validation of a measure of relationship authenticity. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 362-371.
- Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.
- Markus, H. R., & Kitayama, S. (2010). Cultures and selves: A cycle of mutual constitution. *Perspectives on Psychological Science*, 5, 420- 430.
- Markus, H., Mullally, P. R., & Kitayama, S. (1997). Self-ways: Diversity in modes of cultural participation. In U. Neisser & D. Jopling (Eds.). *The conceptual self in context* (pp. 13-61). Cambridge University Press.
- Martens, W. H. D. (2005). A Theoretical model of fragile authenticity structure. *International Journal of Philosophical Practice*, 2(3), 1-18.
- Maslow, A. (2001). *İnsan olmanın psikolojisi*. İstanbul: Kuraldışı Yayıncılık.
- McCrae, R. R., & Terracciano, A. (2005). Personality profiles of cultures: Aggregate personality traits. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89(3), 407-425.
- Mead, G. H. (1934). *Mind, self, and society*. Chicago: The University of Chicago.
- Miller, J. S., & Cardy, R. L. (2000). Self-monitoring and performance appraisal rating outcomes in project teams. *Journal of Organizational Behavior*, 21, 609-626.
- Miller, M. L., Omens, R. S., & Delvadia, R. (1991). Dimensions of social competence: Personality and coping style correlates. *Personality and Individual Differences*, 12, 955-964.
- Mittal, B., & Balasubramanian, S. K. (1987). Testing the dimensionality of the Self-Consciousness Scales. *Journal of Personality Assessment*, 51, 53–68.
- Monfries, M., & Kafer, N. F. (1994). Private self-consciousness and fear of negative evaluation. *Journal of Psychology*, 128(4), 447-454.
- Neff, K. D., & Harter, S. (2002). The role of power and authenticity in relationship styles emphasizing autonomy, connectedness or mutuality among adult couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19, 835-857.

- Newman, D. B., & Nezlek, J. B. (2017). Private self-consciousness in daily life: Relationships between rumination and reflection and well-being, and meaning in daily life. *Personality and Individual Differences*.
- Oyserman, D. (1993). The lens of personhood: Viewing the self, others and conflict in a multicultural society. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65, 993–1009.
- Park, N., Peterson, C., & Seligman, M. E. (2004). Strengths of character and well-being. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 23(5), 603-619.
- Pillow, D. R., Hale, W., Crabtree, M. A., & Hinojosa, T. L. (2017). Exploring the relations between self-monitoring, authenticity and well-being. *Personality and Individual Differences*, 116, 393-398.
- Pinto D.G., Maltby J., & Wood, A. M. (2011) Exploring the tripartite model of authenticity within Gray's approach and inhibition systems and Cloninger's bio-social model of personality. *Personality and Individual Differences*, 51(2), 194-197.
- Pinto, D. G., Maltby, J., Wood, A. M., & Day, L. (2012). A behavioral test of Horney's linkage between authenticity and aggression: People living authentically are less likely to respond aggressively in unfair situations. *Personality and Individual Differences*, 52(1), 41-44.
- Rauthmann, J. F. (2011). Acquisitive or protective self-presentation of dark personalities? Associations among the dark-triad and self-monitoring. *Personality and Individual Differences*, 51, 502-508.
- Robinson, O. C., Lopez, F. G., Ramos, K., & Nartova-Bochaver, S. (2012). Authenticity, social context and well-being in the United States, England and Russia: A three country comparative analysis. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 44(5), 719-737.
- Schmid, P. F. (2001). Authenticity: The person as his or her own author Diological and ethical perspectives on therapy as an encounter relationship and beyond. *Rogers' therapeutic conditions: Evolution, theory and practice*, 1, 213-228.
- Schumaker, J. F., & Barraclough, R. A. (1989). Protective self-presentation in Malaysian and Australian individuals. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 20(1), 54-63.

- Sherman, R. A., Nave, C. S., & Funder, D. C. (2012). Properties of persons and situations related to overall and distinctive personality-behavior congruence. *Journal of Research in Personality, 46*, 87-101.
- Singelis, T. M., Triandis, H. C., Bhawuk, D. P., & Gelfand, M. J. (1995). Horizontal and vertical dimensions of individualism and collectivism: A theoretical and measurement refinement. *Cross-Cultural Research, 29*, 240-275.
- Slabu, L., Lenton, A. P., Sedikides, C., & Bruder, M. (2014). Trait and state authenticity across-cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology, 45*(9), 1347-1373.
- Snyder, M. (1987). *Public appearances, private realities: The psychology of self-monitoring*. New York: Freeman.
- Snyder, M. (1974). Self-monitoring of expressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology, 30*, 526-537.
- Somer O., Korkmaz M. ve Tatar A. (2002). Beş Faktör Kişilik Envanteri'nin geliştirilmesi-1: Ölçek ve alt ölçeklerin oluşturulması. *Türk Psikoloji Dergisi, 17*(49), 21-37.
- Suh, E. M. (2002). Culture, identity consistency and subjective well-being. *Journal of Personality and Social Psychology, 83*, 1378-1391.
- Tabachnick B. G., & Fidel, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (Fourth Ed.). MA: Allyn & Bacon, Inc.
- Taylor, S. E., & Brown, J. D. (1988). Illusion and well-being: A social psychological perspective on mental health. *Psychological Bulletin, 103*, 193-210.
- Thomaes, S., Sedikides, C., & Reijntjes, A. (2017). Happy to be "me?" Authenticity, psychological need satisfaction, and subjective well-being in adolescence. *Child Development, 88*(4), 1045-1056.
- Tou, R. Y. W., Baker, Z. G., Hadden, B. W., & Lin, Y. (2015). The real me: Authenticity, interpersonal goals and conflict tactics. *Personality and Individual Differences, 86*, 189-194.
- Triandis, H. C. (1996). The psychological measurement of cultural syndromes. *American Psychologist, 51*, 407-415.
- Triandis, H. C. (1989). The self and social behavior in differing cultural contexts. *Psychological Review, 96*, 506-520.

- Tunnell, G. (1984). The discrepancy between private and public selves: Public self-consciousness and its correlates. *Journal of Personality Assessment*, 48(5), 549-555.
- Uleman, J. S. Rhee, E., Bardoliwalla, N., Semin, G., & Toyama, M. (2000). The relational self: Closeness to ingroups depends on who they are, culture and the type of closeness. *Asian Journal of Social Psychology*, 3, 1-17.
- Wasti, A. ve Erdil, S. E. (2007), Bireyci ve toplulukçuluk değerlerinin ölçülmesi: Benlik kurgusu ve INDCOL ölçeklerinin Türkçe geçerlemesi, *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 39-66.
- Wilmot, M. P. (2015). A contemporary taxometric analysis of the latent structure of self-monitoring. *Psychological Assessment*, 27(2), 353-364.
- Wilmot, M. P., DeYoung, C. G., Stillwell, D., & Kosinski, M. (2016). Self-monitoring and the metatraits. *Journal of Personality*, 84, 335-347.
- Wilmot, M. P., Kostal, J. W., Stillwell, D., & Kosinski, M. (2017). Using item response theory to develop measures of acquisitive and protective self-monitoring from the original Self-Monitoring Scale. *Assessment*, 24(5), 677-691.
- Wolf, H., Spinath, F. M., Riemann, R., & Angleitner, A. (2009). Self-monitoring and personality: A behavioural-genetic study. *Personality and Individual Differences*, 47, 25-29.
- Wood, A., Linley, P., Maltby, J. Baliousis, M., & Joseph, S. (2008). The authentic personality: A theoretical and empirical conceptualization and the development of the Authenticity Scale. *Journal of Counseling Psychology*, 55, 385-399.

Summary

The existence of other people has an important role for the individual who lives in a social world. For this reason, the effects of other people on the individual have been the subject of study for many years. In his book 'Principles of Psychology', James (1890) argued that the individual under the influence of others does not have a single self. Accordingly, the self should be considered in two different structures: private self and public self. The private self is associated with the individual's unique values, personality traits and attitudes, while the public self is associated with the aspects of the individual that are openly seen/evaluated by others. Such a view of the self also forms the basis of many theories of the self. For example, Self-Monitoring Theory, one of these theories, suggests that individuals act with the motivation to manage their public selves and to show themselves more favourably to others (Snyder, 1974). Accordingly, while some people are aware of their public selves seen/known by others in social situations and regulate their behaviour according to the circumstances (self-monitoring), others tend to behave in line with their own attitudes and values regardless of the context (authenticity). 'So, what could be the predictors of these individual differences in self-adjustment or authenticity tendencies?' This question has been the starting point of this study. There are some studies showing that cultural orientations are one of the antecedents predicting whether individuals will focus on the private or public aspect of their

self (Delvecchio, Mabilia, Miconi, Chirico, & Li, 2015; Laudani, Giovanni, Cascio, Pace, & Cacioppo, 2014). Some studies conducted in this direction (Markus & Kitayama, 1991; Oyserman, 1993) have shown that the private aspects of the self are more prominent in individualism orientation, where being self-oriented and autonomous is adopted, and the public aspects of the self such as being other-oriented and interdependent in collectivism orientation. Based on these findings, the purpose of this study is to examine the relationship between cultural orientations (individualism and collectivism) and self-monitoring (protective self-monitoring and acquisitive self-monitoring) and authenticity (authenticity and relational authenticity) and to test the mediating role of self-consciousness (private self-consciousness and public self-consciousness) in this relationship. In addition, it was a matter of curiosity whether the Self-Monitoring Scale had a two-factor structure and a psychometric examination was conducted in a different sample. As expected, the scale was found to have a two-factor structure and to be valid and reliable at an acceptable level.

Then, 643 university students, 425 (66%) female and 218 (34%) male, were reached for the main study. Personal Information Form, Brief Individualism Collectivism Scale, Self-Monitoring Scale, Authenticity Scale and Self-Consciousness Scale were used as data collection tools. The results showed that private self-consciousness mediated the relationship between individualism and authenticity and the relationship between collectivism and relational authenticity. In addition, public self-consciousness was found to mediate the relationships between collectivism and protective self-monitoring, acquisitive self-monitoring, and authenticity.

According to the findings of the study, it is concluded that people who adjust their behaviours according to social conditions may have difficulty in living a life in harmony with their true selves. This points to the importance of authenticity. In addition, private self-consciousness brings the individual closer to authenticity, whereas public self-consciousness prevents the individual from authenticity and leads to protective self-adjustment. This finding reveals the importance of being aware of one's unique aspects. That is to say, thinking that one is constantly being watched by others and being evaluated accordingly may prevent one from revealing oneself. In the study, there is a point to be careful when evaluating cultural orientations. In collectivist cultures, interdependent self-construal can be seen both in the context of group belonging and in the context of relationships (Cross, Bacon, & Morris, 2000). In Turkey, 'relationship-oriented interdependence' is evident (Güngör, Karasawa, Boiger, Dinçer, & Mesquita, 2014; Uleman, Rhee, Bardoliwalla, Semin, & Toyama, 2000). When evaluating the findings of the current study, it is important to recognise that the collectivist orientation in Turkey is generally focused on relationships, unlike in East Asian cultures where 'group-oriented interdependence' is seen. Especially in Turkey, where there has been a recent trend towards individualistic values (Eskin, 2013; İmamoğlu & Aygün, 2004; Kağıtçıbaşı, 2010), it is even more important to carefully evaluate the results of the present study. The limitation of the study is that the participant group consists of university students. For the generalisability of the data, it may be recommended to test the same model with an adult sample.